

Europageolog

Titeln Europageolog (engelskans European Geologist, förkortat EurGeol), inrättad av European Federation of Geologists (EFG) år 1993, är en certifiering eller ackreditering – en kvalitetsstämpel som visar att innehavaren inte bara uppfyller kraven på en akademisk examen inom det geologiska ämnesområdet, utan också har avsevärd geologisk yrkeserfarenhet. Dessutom krävs att innehavaren av titeln upprätthåller sin kompetens genom kontinuerlig professionell utveckling (engelskans Continuing Professional Development, CPD) och följer EFGs etiska regler. Det finns flera viktiga skäl till att yrkesverksamma geologer skaffar sig denna titel.

Europafederationen för Geologer (EFG) – organisation och verksamhet

Europafederationen för geologer, EFG, är ett förbund av nationella geologiska föreningar i Europa. Federationen bildades 1980 och består idag av föreningar från 21 länder av vilka 19 är medlemmar i EU. Det finns också en associerad medlem (AIPG från USA) och ett varierande antal observatörländer.

Runt om i Europa representerar medlemmarna i EFG geologyrket gentemot företag, industrier, regeringar och Europaunionen (EU). EFG arbetar med att påvisa nödvändigheten och värdet av geologisk rådgivning för en sund utveckling med avseende på ansvarsfullt utnyttjande av Jordens naturresurser, undvikandet av miljöföroreningar, planering av landutnyttjande och skydd av miljön. EFG har genom sitt kontor i Bryssel löpande kontakter med EU's kommissionärer i frågor med geologisk bäring och genom sin roll som remissinstans kan EFG påverka politiska inriktningar och handlande. Flera gånger har EFG beviljats medel för att delta i och leda EU-projekt. Speciell tonvikt har lagts på fri rörlighet för geologer i Europa och på ömsesidigt erkännande av deras akademiska och professionella kvalifikationer genom införandet av titeln Europageolog.

I samarbete med dess medlemmar och andra, besläktade föreningar är EFG aktivt i utvecklandet, utfärdandet och publiceringen av regler och riktlinjer, t.ex. "The Code for the Reporting of Mineral Exploration Results, Mineral Resources and Mineral Reserves" (regler för redovisning av prospekteringsresultat, mineraltillgångar och mineralreserver), som antogs av EFG år 2001. EFG samordnar också med liknande organisationer i USA och Canada internationella konferenser om professionell geologi.

Behovet av en professionell titel

Professionella titlar har länge använts inom vissa yrkesområden och har blivit allt viktigare för att visa lämpligheten också hos yrkesutövare att utföra geologiska tjänster. Den professionella titeln utfäster en kvalitetsmärkning som talar om för kunder, beslutsfattare och allmänhet att individen är kompetent att tillhandahålla geologiska råd, och ger arbetsgivaren möjlighet att erbjuda konkurrensdugliga kommersiella tjänster.

Under 1800- och 1900-talet blev en stor del av världen undersökt och karterad och dess tillgångar identifierades av geologer som kvalificerade sig i europeiska universitet. Denna generella inriktning fortsätter på en rad sätt, t. ex.:

- Europaunionen tillhandahåller finansiell och teknisk hjälp för utveckling av råvaruindustrier i utvecklingsländerna och för att minimera miljöpåverkan av den utvecklingen
- Geologiska undersökningsmyndigheter i Europa hjälper länder i tredje världen med kartering och undersökning av ländernas geologi

- Akademiska institutioner i Europa tillhandahåller utbildning och forskningsanordningar både i Europa och annorstädes i världen
- Europabaserade bolag inom området råvaruutveckling arbetar internationellt med att förse samhället med de råvaror som är nödvändiga för fortsatt ekonomisk tillväxt och hållbar utveckling
- Europabaserade finansiella institutioner är viktiga givare av riskkapital till råvaruutveckling
- Europabaserade geologiska konsulter tillhandahåller teknisk rådgivning till alla nämnda ovan, dessutom till en mångfald kunder runt om i världen.

I det moderna samhället spänner många infrastrukturprojekt över nationella gränser såsom fallet var med Engelska kanalen-tunneln och Öresundsbron. Den pågående globaliseringen kräver yrkesutövare med likvärdig utbildning, erfarenhet och status för att möta och hantera de tekniska och professionella arbetsuppgifterna på ett jämställt sätt. Således är det väsentligt att någon form av internationellt, tekniskt pass överenskomms som tillåter utövande av yrket inom en rad områden med olika lagar.

För att kunna möta nuvarande och framtida utmaningar inom ramen för Europaunionens geopolitiska frågor är det nödvändigt att geologerna uppnår och kan uppvisa en hög grad av professionell erfarenhet för att kunna motsvara samhällets krav vid utövandet av sitt yrke. EU-direktivet om erkännandet av professionella kvalifikationer ("Recognition of Professional Qualifications") inbegriper den gemensamma plattformen ("the Common Platform") varvid en titel som Europeageolog (EurGeol) applåderas av Europakommissionen som en modell för en internationell titel visande en geologs kompetens

Tillträde till anställning i en annat medlemsland är en fundamental del av den fria rörligheten för personer inom Europaunionen. EU har en politik som uppmuntrar rörlighet för arbetare mellan medlemsländerna. De strategiska målen för den politiken, såsom de uttalats av Europaparlamentet är: "Ökande möjligheter för arbetare inom Gemenskapen att finna arbete och utökande av deras yrkeserfarenhet".

Europeageologtiteln "EurGeol"

I enlighet med Direktivet 89/48/EEC (OJ L 9.24.1.1989, p.16) och Direktivet 92/51/EEC (OJ L 209.24.7.1992, p.25) antog EFG ett system av multilateralt erkännande mellan de då anslutna, nationella geologiska föreningarna i 20 länder. Föreningarna kom överens om att acceptera varandras ackrediterade examenskurser och godkände en formel som definierar en professionell geolog. Formeln omfattar utbildning, träning och erfarenhet. De nationella föreningar eller andra organisationer som utgör Europafederationen för geologer idag skall bemöda sig om att främja erkännandet av titeln Europeageolog.

Titeln är öppen för alla yrkesutövande geologer verksamma inom geologins alla tillämpningar, inklusive geofysik, mineralogi, hydrogeologi, sedimentologi, petroleumgeologi, geoteknik, mineralundersökningar, biostratigrafi, magmatisk och seismisk geologi etc, oavsett arbetet utförs inom myndigheter, akademiska världen eller industrin.

Den som kandiderar till titeln Europeageolog skall nöjaktigt ha fullbordat högskoleexamen och uppnått tillfredsställande yrkeserfarenhet om tillsammans minst åtta år. Innehavare av titeln Europeageolog måste följa EFGs regler för professionellt uppförande och upprätthålla sin professionella norm genom att delta i program för livslångt lärande.

Europeogeologtiteln kan tilldelas den som innehar ett legalt erkänt diplom eller examensbetyg i geologi (i generell mening och inkluderande geofysik och mineralogi). Den sökande måste tillhöra en av de nationella föreningarna inom EFG och bevisa att minimikravet på åtta års utbildning och yrkeserfarenhet är uppfyllt. De åtta åren skall omfatta:

- genomgången och nöjaktigt slutförd utbildningsprogram på universitetsnivå (eller motsvarande) under minst 4 år.
- bevis på att minst 4 års yrkeserfarenhet fullgjorts (eller en ettårig specialisering och 3 års yrkeserfarenhet).
- om examen tilldelas efter 3 år, krävs totalt 10 års utbildning och professionell erfarenhet.

Den sökande skall också visa:

- förmåga att förstå geologins komplexitet och geologiska processer i tid och rum i relation till sin specialinriktning, använda geovetenskaplig information för att generera förutsägande modeller och kommunicera tydligt, både verbalt och skriftligt.
- förståelse för meningen med och behovet av professionalism
- medvetenhet om hälsa och säkerhet på arbetsplatsen samt andra lagstadgade förpliktelser tillämpbara inom sitt arbetsområde
- kunskap om och förståelse för uppförandekodex ("Code of Conduct")
- uppskattning av och förståelse för kontinuerlig professionell utveckling

Principen om livslångt lärande (Continuing Professional Development, CPD)

Som en del av strävandena att garantera hög standard i yrket och utövandet av geologi kräver EFG att alla innehavare av Europeogeologtiteln skall vidmakthålla och utveckla förmågan som yrkesutövare genom att åta sig kontinuerlig professionell utveckling. Varje nationell förening kan utveckla program för livslångt lärande inom ramen för EFGs inriktning och målsättning, program som EFG anser kan omfatta följande:

- utbildning i jobbet varvid utfallet av specifik inläring har identifierats och planerats
- deltagande i formella kurser och konferenser
- författa artiklar och hålla föredrag
- normala studier för en tillerkänd belöning
- privata studier, inklusive korrespondenskurser, och andra former av distansutbildning
- chefsarbete eller organisatoriskt arbete i en naturvetenskaplig förening eller yrkesorganisation
- professionella aktiviteter som stöd vid utläring eller utövande av mentorskap
- privat läsning, omfattande att löpande hålla sig à jour med aktuella publikationer

Nationell reglering

Geologyrket är reglerat i lag endast i Italien och Spanien inom Europaunionen. I de fall EU's medlemsstater har reglering sker det med referens till de akademiska examina och andra kvalifikationer som utverkas i det egna nationella systemet för utbildning och träning. Den Europeiska Gemenskapen har tagit upp detta problem på ett antal olika sätt genom att i omgångar anta olika direktiv som förenklar erkännandet av yrkeskvalifikationer. Det viktigaste av dessa är Direktiv 89/48/EEC daterat 21 december 1988, slutförd som Direktiv 92/51/EEC daterat 18 juni 1992.

I Italien har varje region sin orden för geologer som administrerar systemet. En geolog måste vara medlem i orden för att legalt utöva sitt yrke. Emellertid har utländska akademiska kvalifikationer inte legal giltighet i Italien, varför innehavarna inte automatiskt får fullfölja de akademiska studier

som krävs för en specifik italiensk titel eller utöva yrket. Därför är det för närvarande praktiskt taget omöjligt för kvalificerade professionella geologer från andra EU-länder att utöva sitt yrke i Italien.

Geolog är också ett reglerat yrke i Spanien. Det finns två system för en EU-medborgare att legalt utöva sitt yrke i Spanien. Ett är att få sin akademiska titel erkänd av Ministeriet för utbildning, kultur och idrott. Det andra systemet styrs av villkoren i direktivet för fri rörlighet inom EU och sköts av Ministeriet för naturvetenskap och teknologi som är den myndighet som utsetts att bemyndiga yrkesutövande. Efter officiellt bemyndigande eller erkännande är det "Ilustre Colegio Oficial de Geólogos", ICOG (officiella, illustra kollegiet för geologer) som är den legala organisation som registrerar alla geologer som utövar yrket i Spanien. ICOG's stadgar, erkända i spansk lag, kräver att den geologiexaminerade registrerar sig i kollegiet för att kunna praktisera geologi i Spanien. Personer som uppbar titeln EurGeol erkänns av ICOG som nationella geologer.

I Storbritannien regleras titeln "Chartered Geologist" (ungefär auktoriserad geolog) av Geological Society of London (Geologiska Föreningen i London), ett lärt samfund och yrkesförening konstituerad som en korporation genom kungligt brev. Ansökan om denna titel kan göras när som helst av migrant som är medborgare i ett medlemsland. Ansökan och förfarande är desamma oavsett om sökande är medborgare i Storbritannien eller inte.

I Irland, där geologyrket inte är reglerat, accepteras rapporter som berörs av kraven i Gruvlagen till regeringen endast om de är undertecknade av en lämpligt "kvalificerad person". En "kvalificerad person" definieras som en person med en erkänd geovetenskaplig examen, har åtminstone 5 års erfarenhet inom det relevanta yrkesområdet och är medlem i en relevant erkänd yrkesförening. En sådan yrkesförening definieras som en självreglerande organisation av geovetare som antar medlemmar primärt på basis av deras akademiska kvalifikationer och erfarenhet, kräver samtycke till yrkesnormer avseende kompetens och etik och kan ta till disciplinära åtgärder. En liknande politik har antagits av det irländska Naturvårdsverket med avseende på tekniska rapporter som tillställs verket.

Generellt kan man säga att, i länder där yrket inte är reglerat, är det marknadskrafterna som styr situationen. Vem som helst kan kalla sig för geolog och arbeta som sådan utan professionella kvalifikationer. Där det handlar om kvalificerad anställning kan dock utländska medborgare stöta på problem med faktiskt erkännande av deras kvalifikationer och examen. Problem har uppstått till exempel i Belgien då holländska kvalificerade geologer sökte anställning i Flandern och i Danmark där en brittisk kvalificering inte erkändes. I Tyskland fick en kvalificerad geolog från Grekland med 12 års yrkeserfarenhet sin ansökan om yrkesutövning klassificerad av tyska arbetsförmedlingen (Arbeitsamt) som "utbildad assistent" (Oberverwaltungsgericht, 1995). Då det överklagades bekräftades beslutet med hänvisning till att den grekiska examen inte var ekvivalent med en tysk examen eftersom den tyska examen är avhängigt presentation av en avhandling. Ingen hänsyn togs till den sökandes professionella erfarenhet. I Grekland uppstår inte dessa problem, då geologiska rapporter endast accepteras av författningssenliga myndigheter när ingenjörer undertecknat dem.

Erkännande av titeln

Förutom att Europeageologtiteln fungerar som ett pass i Europeiska länder för professionellt utövande finns avtal med ömsesidiga överenskommelser så att Europeageologtiteln erkänns av American Institute of Professional Geologists (AIPG) och Canadian Council of Professional Geologists (CCPG).

Rent praktiskt erkänns innehavare av Europeageologtiteln av mineralredovisande myndigheter i Australien, Canada, Sydafrika och London som kompetenta och kvalificerade personer med rätt att underteckna rapporter om mineraltillgångar och – reserver inom sina expertområden samt validering av gruv- och prospekteringsföretag listade på börsmarknaderna

Etisk kod

Geologi är en vetenskap som handlar om jordklotets sammansättning, struktur, resurser, historia och utveckling och tillämpandet av denna vetenskap. Praktiserandet av geologi är ett yrke för de som har de nödvändiga kvalifikationerna och den yrkeserfarenhet som erkänns av deras tillhöriga nationella organisation eller i lagen och vars leverne huvudsakligen kommer från det arbetet. EFG menar att geologer dessutom skall följa etiska regler. Några av dom viktigaste principerna är:

- Geologen är ansvarig för det intryck han ger av sitt yrke i omgivningens mening och i allmänhetens i stort.
- Geologen är skyldig att upprätthålla professionell diskretion och att skydda tredje part.
- Lojalitetsbegrepp och ärlighet skall vägleda geologens agerande gentemot kolleger, arbetsgivare och tredje part som han är i kontakt med.
- Geologen får inte sätta sitt namn på något som är osant, inte heller göra överenskommelser som inverkar menligt på hans klients position.
- Geologen måste alltid informera sin klient om de verkliga begränsningarna av praktiska resultat som kan erhållas från en given professionell medverkan, i synnerhet om den medför ökade kostnader för klienten
- Geologen får inte lova eller sprida ut specifika yrkesråd som inte kan stödjas autentiskt och objektivt på något vis, inte heller söka offentliggöra yrkeskunskap som inte finns i verkligheten med avsikten att hindra sin klient att vända sig till andra yrkeskolleger. Geologen skall hänvisa eller ge råd om hänvisning till hjälp från andra specialister närhelst arbetsgivarens eller kundens intressen därvid bättre kan tillgodoses. Geologen måste i sina slutsatser skilja mellan sitt eget arbete och kollegernas arbete. Om en geolog efter att ha givit sitt råd upptäcker att det inte kommer att följas helt, bör han oavsett sin egen position informera relevant person om de förutsedda riskerna.
- Geologen borde inte ta på sig rollen av expert inom intresseområden andra än sina egna gentemot en av sina regelbundna kunder eller en kund som redan givits råd.

Klagan över och disciplinära åtgärder mot innehavare av titeln EurGeol

Om någon innehavare av titeln EurGeol bryter mot någon av de tillämpbara normerna föreskrivna i koden kommer denne att bli föremål för disciplinära åtgärder såsom stadgats i bestämmelserna för EFG. Ett klagomål om att en Europeageolog brutit mot EFGs etiska kod i kraft vid tidpunkten skall hänvisas till den Etiska kommittén för hörande så snabbt som möjligt. Den Etiska kommittén består av minst tre Europeageologer från tre olika nationella föreningar, av vilka minst en skall ha erkänts som licensierad förening, dvs har rätt att själv godkänna Europeageologer. Skyldigheterna för den Etiska kommittén skall vara att beakta alla klagomål som är att hänföras till yrkesmässigt dåligt uppförande som framförs till EFGs styrelse, och om det bedöms berättigat att hänvisa klagomålen till den Disciplinära kommittén som beslutar om åtgärd. En europeageolog som utesluts får sitt namn borttaget från registret över europeageologer och får inte använda benämningen EurGeol.